

PROTOKÓŁ

**z plenarnego posiedzenia
Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN
w dniu 1 lipca 2021 r.,
Centrum Konferencyjno-Hotelowe Krowdrza, ul. Wybickiego 3b, godz. 11.00**

Obecni członkowie Komitetu: prof. I. Baic, prof. D. Foszcz, prof. K. Galos, prof. L. Gawlik, prof. S. Góralczyk, prof. W. Kozioł, prof. J. Kudełko, prof. J. Kulczycka, prof. A. Lipiński, prof. A. Łuszczkiewicz, prof. S. Mikulski, prof. S. Nagy, prof. W. Naworyta, prof. M. Nieć, mgr M. Nowakowski, prof. T. Olkusi, mgr J. Olszowski, prof. K. Pera, prof. A. Piestrzyński, prof. K. Proberz, prof. J. Sobczyk, mec. J. Stefanowicz, prof. K. Szamałek, mgr R. Szkop, mgr A. Szpakowski, prof. B. Tora, prof. R. Uberman, prof. A. Uliasz-Bocheńczyk, prof. H. Wirth, mgr P. Wojtacha, prof. S. Wołkowicz,
Zaproszeni goście: prof. M. Kopacz

Program posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia
2. Wręczenie nominacji wybranym na poprzednim posiedzeniu Członkom Komitetu na kadencję 2020–2023.
3. Powołanie prof. dr hab. inż. Marka Niecia na Honorowego Przewodniczącego Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN.
4. Prezentacje na bazie dokumentu *Cyfrowe górnictwo w Europie: nowe rozwiązania na rzecz zrównoważonej produkcji surowców*:
  - *Główne kierunki rozwoju technicznego i technologicznego w obszarze geologii – dr hab. inż. Barbara Radwanek-Bąk, prof. dr hab. inż. Krzysztof Galos,*
  - *Główne kierunki rozwoju technicznego i technologicznego w obszarze górnictwa – prof. dr hab. inż. Herbert Wirth, dr hab. inż. Michał Kopacz, prof. IGSMiE PAN, mgr inż. Wojciech Kaczan.*
5. Wybory uzupełniające dodatkowych 3 członków KZGSM PAN – dyskusja, przeprowadzenie wyborów.
6. Dyskusja dotycząca programu działalności i planów pracy na lata 2021 i 2022.
7. Sprawy różne i wolne wnioski
8. Zamknięcie posiedzenia

Ad 1.

Posiedzenie otworzył Zastępca Przewodniczącego KZGSM PAN prof. K. Galos, witając przybyłych. Poinformował, że poprowadzi to spotkanie ze względu na nieobecność (z przyczyn losowych) przewodniczącego Komitetu prof. E. Mokrzyckiego.

Prof. M. Nieć poinformował zebranych, że niedawno zmarł prof. Wiesław BLASCHKE, wieloletni, aktywny członek Komitetu. Zebrani uczcili jego pamięć minutą ciszy.

Następnie przystąpiono do realizacji dalszych części posiedzenia.

Ad 2.

Ponieważ w okresie poprzedzającym to posiedzenie, z powodu epidemii COVID-19 posiedzenia Komitetu odbywały się w trybie zdalnym, dlatego też nie było możliwości wręczenia powołań do Komitetu oraz powołań do Prezydium Komitetu niektórym członkom, w tym osobom nieobecnym na poprzednim fizycznym spotkaniu oraz dodatkowym członkom wybranym do Komitetu w dniu 3.07.2020 r. jako specjaliści z różnych dziedzin życia naukowego, gospodarczego i społecznego. Pod nieobecność prof. Cz. Rosik-Dulewskiej,

Zastępcy Przewodniczącego Rady Kuratorów IV Wydziału PAN, z jej upoważnienia powołania wręczył prof. K. Galos, Zastępca Przewodniczącego Komitetu.

Ad 3.

Prof. K. Galos przypomniał, że Honorowym Przewodniczącym Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi był od 2011 r. prof. Roman Ney, członek zwyczajny PAN, który przyczynił się znacząco do powstania Komitetu, będąc później jego wieloletnim Przewodniczącym. W związku ze śmiercią prof. Romana Neya w 2020 roku, godność ta (którą przewiduje Regulamin Komitetu) nie jest obsadzona w chwili obecnej. Prof. K. Galos zaproponował, by zebranie plenarne powołało Honorowego Przewodniczącego w osobie prof. dr hab. inż. Marka Niecia. Uzasadniając tę propozycję, prof. K. Galos wskazał, że prof. M. Nieć jest aktywnym członkiem Komitetu od początku jej istnienia, a przez dwie kadencje był jego Przewodniczącym. Podkreślił jego zasługi w kierowaniu pracami Komitetu oraz szczególnie wkład dla rozwoju dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku oraz dyscypliny inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka.

Wybrano komisję skrutacyjną w składzie: prof. A. Uliasz-Bocheńczyk i prof. T. Olkuski.

Po dyskusji, poddano pod głosowanie w trybie tajnym uchwałę o następującej treści:

Uchwała nr 1 zebrania plenarnego
Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN
podjęta w dniu 1.07.2021 r. w Krakowie

Działając w oparciu o Regulamin Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN zatwierdzony przez Prof. Romana Słowińskiego, Wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk w dniu 13 stycznia 2021 roku, plenarne posiedzenie Komitetu w dniu 1.07.2021 r., po przeprowadzeniu dyskusji i głosowania, większością głosów w głosowaniu tajnym wyłania Prof. Marka Niecia na kandydata na honorowego przewodniczącego Komitetu i wnioskuje do Dziekana Wydziału IV PAN o akceptację i powołanie Prof. Marka Niecia na tę godność.

W głosowaniu wzięło udział 30 członków Komitetu:

Oddano głosów:	Za:	28
	Przeciw:	0
	Wstrzymuję się:	2

Wobec uzyskanych wyników wyborów, zebrani zobowiązali Przewodniczącego Komitetu do przedstawienia tej uchwały do akceptacji Dziekanowi Wydziału IV PAN.

Prof. Marek Nieć stwierdził, że jest mile zaskoczony uznaniem i podziękował zebrany za zaszczyt, obiecując jednocześnie dalszy aktywny udział w pracach Komitetu.

Ad 4.

Przystąpiono do części merytorycznej posiedzenia. Obrady poświęcono omówieniu nowych rozwiązań na rzecz zrównoważonej produkcji surowców, na bazie dokumentu „*Cyfrowe górnictwo w Europie*”.

Pierwszy temat dwójki autorów – B. Radwanek-Bąk i K. Galos – pt. *Główne kierunki rozwoju technicznego i technologicznego w obszarze geologii* został zreferowany przez prof. K. Galosa.

Drugi temat trójki autorów - H. Wirth, M. Kopacz i W. Kaczan - pt. *Główne kierunki rozwoju technicznego i technologicznego w obszarze górnictwa* został zreferowany przez prof. H. Wirtha, przy uzupełniających uwagach prof. M. Kopacza.

Prelegenci zwrócili uwagę na postęp, który na świecie dotyczy zarówno metod poszukiwania złóż kopalin, jak również metod ich eksploatacji, a także na wzrost znaczenia cyfryzacji i rozwoju nowoczesnych metod zarządczych.

Po prezentacjach wywiązała się dyskusja, która poprowadził Zastępca Przewodniczącego KZGSM PAN prof. K. Szamałek.

Otwierając dyskusję Prof. K. Probiez podkreślił, że obecna polityka wobec górnictwa jest niekorzystna, a taki trend ogranicza możliwości inwestowania w nowoczesne rozwiązania górnicze. Prof. M. Kopacz zauważył, że w obszarze rozwoju technologicznego polskie górnictwo nie jest liderem ale naśladowcą. O ile górnictwo rud miedzi może chwalić się osiągnięciami, to w obecnej sytuacji górnictwo węglowe nie ma szans na drożenie najnowocześniejszych metod zarządzania i inwestowania w nowoczesne technologie eksploatacyjne i eksploatacyjne, może z wyjątkiem Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Prof. K. Szamałek podkreślił potrzebę uświadamiania społeczeństwu, że górnictwo jest potrzebne, by wyprodukować nowoczesne narzędzia i urządzenia potrzebne w wielu obszarach życia. Procesy odbioru społecznego działalności tej branży z pewnością będą jednak powolne. Zauważył on także, iż w jego ocenie w ostatnim czasie mamy do czynienia z pogarszaniem się klimatu inwestycyjnego w zakresie działalności geologiczno-górnictwa w Polsce. Prof. S. Wołkiewicz także podniósł problem sprzeciwów społecznych, nie tylko wobec eksploatacji złóż, ale nawet wobec eksploracji geologicznej obszarów perspektywicznych. Problem ten nabiera też coraz większego znaczenia w obszarach mogących być nowymi źródłami surowców, np. obszary polarne, dno oceaniczne. Raz jeszcze podkreślił potrzebę odpowiedniej edukacji geologicznej i surowcowej. Prof. S. Mikulski wskazał, że obecne tendencje na szczeblu politycznym dzielą surowce na te, których nie chcemy (np. węgiel) i te które są pożądane (np. surowce krytyczne). Zauważył też, iż perspektywy rozwoju górnictwa rud metali, w tym także odzysku metali towarzyszących, są znaczące, ale wiążą się z dużymi wyzwaniem. Jeśli chodzi o prace geologiczne, to jest wyraźna potrzeba aby programy studiów obejmowały naukę nowych metod rozpoznania, często nieinwazyjnych w środowisko. Prof. M. Nieć nawiązując do wypowiedzi poprzedników wskazał na konieczność przeprowadzania regularnych akcji informacyjnych dla społeczeństwa, które często nie wie skąd się biorą surowce niezbędne do produkcji nowoczesnych urządzeń, które w coraz większym stopniu użytkujemy na co dzień. Co do głównej tematyki posiedzenia, to wskazał iż zasadniczo metody badań geologicznych są wciąż te same, rozwijają się natomiast w sposób oszałamiający techniki badawcze. Jednak przy stosowaniu zaawansowanych technik często zapomina się o elementarzu geologicznym, jakim jest np. bezpośrednia obserwacja geologiczna. Prof. J. Kudelko stwierdził, że akceptacja społeczna jest bardzo ważna nie tylko dla prac geologicznych i górniczych prowadzonych na lądzie w pobliżu miejsc zamieszkania ludności, ale problemy te dotyczą także eksploracji na morzach i oceanach. Należy dbać o to, by stosowane metody eksploracyjne były jak najmniej uciążliwe dla środowiska. Podsumowując dyskusję prof. K. Galos podkreślił, iż innowacyjne metody geologiczne i górnicze mają szansę być rozwijane i implementowane przy rozwijaniu właściwych relacji z otoczeniem społecznym. Zaproponował w związku z tym, by bardzo ważnemu aspektowi dialogu społecznego poświęcić jedno z kolejnych posiedzeń Komitetu.

Ad. 5.

Kontynuując program posiedzenia prof. K. Galos przypomniał, że w myśli Regulaminu Komitet może zaprosić do swoich prac osoby będące specjalistami z różnych dziedzin życia naukowego, gospodarczego i społecznego, w zakresach tematycznych będących przedmiotem działania Komitetu, bez względu na ich status naukowy. Na posiedzeniu w lipcu 2020 r. Komitet wybrał siedmiu takich specjalistów, a zgodnie z Regulaminem może ich być maksymalnie dziesięciu. Zebrani mogą więc wybrać jeszcze 3 osoby. Stwierdził on także, iż przed posiedzeniem prof. W. Kozioł zaproponował kandydaturę pana mgr Artura Widłaka –

Prezesa Zarządu Polskiego Związku Producentów Kruszyw oraz Prezesa Zarządu Kompanii Górniczej Polskie Górnictwo Skalne sp. z o.o. Omawiając kandydaturę, prof. W. Koziół wskazał na przydatność w zespole specjalisty z tego obszaru, zwłaszcza po śmierci pana mgr inż. Aleksandra Kabzińskiego, który w poprzedniej kadencji Komitetu reprezentował górnictwo skalne. Z kolei prof. K. Galos zaproponował kandydaturę mgr inż. Jarosława Twardowskiego, Dyrektora Naczelnego ds. Rozwoju w KGHM Polska Miedź S.A. Potwierdzono zgodę obydwu osób na kandydowanie. Więcej kandydatur nie było. W związku z tym przystąpiono do głosowania tajnego, w którym wzięło udział 27 osób. Uzyskane głosy za przyjęciem kandydatury są następujące:

Artur Widłak	25 głosów,
Jarosław Twardowski	23 głosy.

Ponieważ obaj Panowie uzyskali więcej niż połowę głosów za, uznano, że obaj zostali wybrani na członków Komitetu. Zobowiązano przewodniczącego Komitetu o wystąpienie do IV Wydziału PAN o powołanie ich w skład Komitetu.

Prof. K. Galos poinformował również, że w związku z vacatem wśród członków Komitetu wybranych w wyborach w 2020 roku w związku ze śmiercią prof. W. Blaschke, powinno dojść do powołania do Komitetu kolejnej osoby, która w wyborach uzyskała największą liczbę głosów. Zgodnie z wynikami wyborów z 2020 roku będzie to Pani dr hab. inż. Justyna Woźniak z Politechniki Wrocławskiej.

Ad 6.

Wyrażając nadzieję, że kolejne posiedzenia Komitetu będą mogły jesienią odbywać się w trybie bezpośredniego uczestnictwa, a nie w trybie zdalnym, uzgodniono, po poddaniu pomysłu przez prof. K. Szamałką, że na przełomie września i października miałyby odbyć się posiedzenie Komitetu poświęcone klimatowi inwestycyjnemu w górnictwie – z udziałem możliwe szerokiego grona interesariuszy. Prof. K. Galos zaanonsował, że przygotowywana jest kolejna – jubileuszowa – XXX Konferencja z cyklu „Aktualia i perspektywy gospodarki surowcami mineralnymi”. O ile nie nastąpią ponowne obostrzenia w kontaktach społecznych z powodu pandemii, to konferencja odbędzie się na początku listopada w Rytrze koło Nowego Sącza. Zgodnie z tradycją, miałyby odbyć się na niej kolejne otwarte posiedzenie Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN. Wstępnie uzgodniono także, iż proponowane przez prof. M. Niecia posiedzenie Komitetu dotyczące społecznej akceptowalności działalności geologicznej i górniczej, miałyby odbyć się w następnym roku.

Ad 7.

W ramach spraw różnych poinformowano zgromadzonych o zbliżających się konferencjach naukowych o tematyce zgodnej z profilem Komitetu. Prof. K. Galos zaapelował o składanie artykułów do czasopisma współwydawanego przez Komitet - „Gospodarka Surowcami Mineralnymi - Mineral Resources Management. Prof. S. Wołkowicz zaapelował z kolei o publikowanie w czasopiśmie „Przegląd Geologiczny”.

Ad. 8.

Prof. K. Galos podziękował zebranych za owocnie spędzony czas i na tym zebranie zakończył.

Protokołowała:

Dr hab. inż. Lidia Gawlik